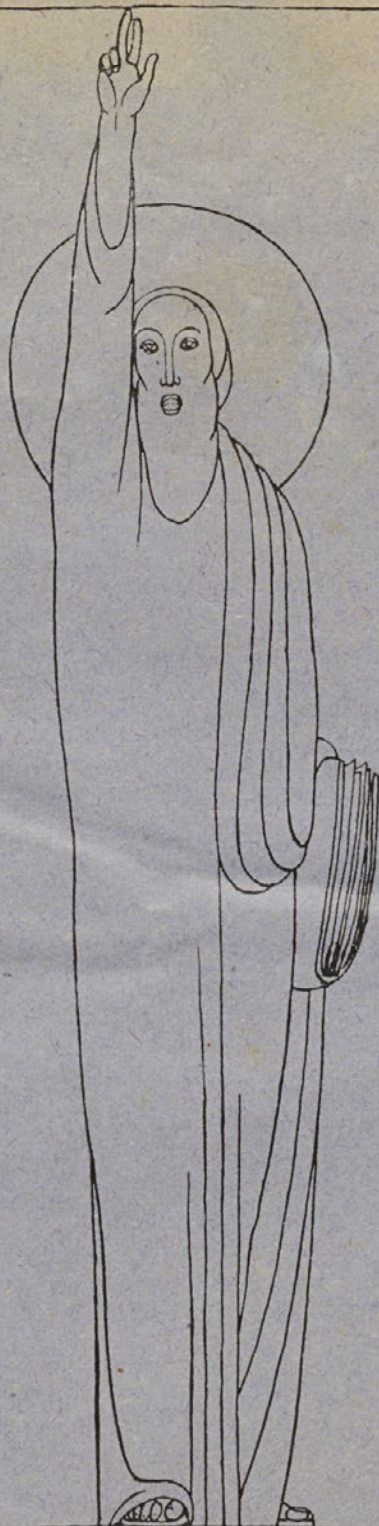

SVEČENIKOV

ZBORNIK

SVET. PAVLA

Zapiski.

Iv. M—a.

Napisi, okraski in slike na zvonovih.

V tem pogledu si stoje navskriž mnemja in nazori starinoslovca in zvonoslovca. Prvi prihaja v zvonike le z očmi, drugi pa le z ušesi; prvi se niti ne zmeni za glas zvoná, drugi pa ne za njega napise in slike. Kdo ima prav? Odgovor ni težak, če se vprašamo: Ali imamo zvonove zato, da jih gledamo, ali zato, da jih poslušamo? Komaj zleze zvon v zvonik, je odtegnjen za vedno človeškim očem. Kdo ga pa hodi gledat? Cerkovnik in par pritrkovavcev, pa še ti po redkoma in še takrat nezavedno, ne brigajoč se za napise, okraske itd. In vendar se je ta »narobe svet« jako uvaževal pri oddaji zvonov v vojne namene.

En zgled. Seznanil sem se v begunstvu z nekim g. župnikom. Ta mi je potožil, da so mu odvzeli dobre zvonove iz farnega zvonika, pustili pa v podružnicah stare, glasovno zoprne zvončice in sicer le zaradi napisov in okraskov. Ko je uvidel, da sem tudi jaz njegovih misli, me je naprosil, naj mu napišem v tem zmišlju kratek dopisek, ki ga je sam poslal uredništvu dnevnika, kjer je bil dobro znan. Toda spis je romal v uredniški koš. Pač le zato, ker je prevladovalo v merodajnih krogih pri oddaji zvonov starinoznanstvo.

Vprašanje je, ali ne škodujejo premmnogi napisi in okraski glasovom zvonov? Za odgovor naj navedem mnenje nekega strokovnjaka, ki piše: Nič ne kvari bolj glasbene vsebine zvonu, kot če je njega okrilje obloženo z vsemi možnimi in nemožnimi izreki, imeni in okraski, ki vsi skupaj motijo normalno slokovano obliko profilovo ter zavirajo glasovno enotnost zvoná.

Površke zvonov naj se torej ne obklasta s tem kvarnim balastom! Najbolje je, se omejiti na eno, dve sliki oltarnih svetnikov, na par priprostih okraskov, na letnico liva in ime zvonarja.

Poglavje o orglah.

S člankom pod tem naslovom v »Zborniku« št. 6 (junij), nisem imel drugega namena, kakor opozoriti, da se je ustanovila v Gorici nova tvrdka za izdelovanje orgel. Kdor se zanima za stvar, je gotovo pozdravil ta novi pojav. In če bi se ustanovila še kaka enaka tvrdka, bi tudi o tej poročal resnici in stvari na ljubo. G. Kacin pa je porabil to priliko in tolmačil po svoje »poglavje o orglah« ter napisal tisto znano okrožnico, katero se je drznil nasloviti na častite župne urade. G. Kacin se pa moti, če misli, da se bom spuščal v kako polemiko ž njim. Ker je pa omenjena okrožnica obrnjena na prvi vrsti proti moji osebi in ker mi svetuje g. Kacin, naj pišem resnico — da bi tudi on takol! — storim to in povem, kaj sem zagrešil, da sem vzbudil v g. Kacinu tako nasprotstvo. Vem samo za dva greha. Eden je ta, da sem poročal o ustanovitvi nove tvrdke in — po Kacinovem mnenju — s tem delal reklamo za novo tvrdko Zitzmann in Jezek. Drugi greh je ta, da nisem reagiral na Kacinovo govorenje o moji osebi po javnih lokalih — v moji odsotnosti — po različnih pismih in celo na javni ulici.

Toliko v pojasnilo in boljše razumevanje namena imenovane okrožnice.

E. Komel.

Lastnica uredništva:

Č. g. Ivan Štolfa, župnik. — Vaše cénjene izjave ne morem priobčiti, ker Vas »Zbornik« nikdar ni ničesar obdolžil in imate odprto pot do škofijskega sodišča, ki je edino tu kompetentno.

Č. g. Ivan Žagar: Zakaj smo naenkrat obmolknili?

Č. g. Josip Grilanc: Ostalo je došlo prepozno. Pride pa gotovo drugič na vrsto!

Č. g. Dominik Janež: Razpravo o sv. rožnem vencu bi prav rad sedaj za oktober priobčil. Vendar tega ne morem storiti, ker za citiranje raznovrstnih odpustkov je treba vedno izrecno in točno navesti rimske tozadevne odloke.

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

Mons. Mihael Arko:

Spomini iz pastirstva.

(Dalje.)

Sedaj je prisopihal tudi cerkovnik v župnišče, da bi naročeno radi pogreba vse izvršil. Povedal je, kje sta bila z gospodom kaplanom, kako je stari Seljan lepo umrl v kaplanovem naročju, kako sta hitela domov in da je g. kaplan kar tekkel v hrib, da bi jih doma ne mudil. — Ko zagleda na mizi večerjo za g. kaplana, reče Perpetui, ki je pri odprtih vratih poslušala: »Le kaj dobrega napravite gospodu, danes je zaslužil. Se je ubijal 6 ur v šoli, potem hitel v daljno vas in od tam še naprej, da ni imel trenutka oddihljeja.« Perpetua se je obrnila stran in brisala oči. Ko je cerkovnik odšel, je namignila župniku, naj gre v kaplanovo sobo in ona bode nesla večerjo za njim.

Na trkanje in glas župnikov odpre g. kaplan vrata, a ko zagleda postrežnico z večerjo, reče odločno: »Le kar odnesite, ne bom večerjal. No, če nočete, bom postavil vse pred vrata in če ponoči pridejo mačke ali podgane in razbijejo posodo, ne bom jaz kriv.« »No, no! ne bodejte precej ravžaljeni, saj tako hudo ne misli!« pomirja g. župnik. Ker sta bila sedaj sama v sobi, ponudi g. kaplan župniku stol in sede sam nasproti. »Ne mislite, g. župnik, da sem jaz hud ali nevoljen radi nocojšnjega dogodka. To sem že davno pričakoval in bil že na to pripravljen. Ko sem dekret za sem dobil, sem že določil svoje obnašanje v tem oziru. Ne vem, če veste, kako se v bogoslovju boje vaše hiše. Ne radi vas, temveč radi vaše postrežnice. Tam je znana pod imenom »lintver«, in že v par pismih so me vprašali, če me je že lintver kaj opraskal. Razume se, da na to nisem odgovoril, a slišal sem tudi, če se še jaz oglasim stran radi Perpetue,

ne dobite več duhovnega pomočnika, dokler bo ta oseba v hiši.

Zato sem sklenil, da ne bom odgovarjal na njene klevete, tem manj da bi roko vzdignil, pač pa jo hočem s tem kaznovati, da jedel ne bom, kadar se bo zadirala nad menoj. Saj veste, da duhoven študira 16 let, kuharica pa komaj 6 tednov, in naš stan je vendar tako vzvišen, da taki ne bodo ukazovali, kako naj ga vršimo.

Pomislite današnje dogodke. Ali sem jaz zamogel reči umirajočemu: počakaj še tri ure, jaz grem domu večerjat, da ne bode postrežnica huda in se vrnem takoj. Boš pa potem umrl?«

»Ona je res nagla, kar vzkipi, ako ji ni kaj všeč, a jo tudi kmalu mine, jaz vem, da se sedaj joka in obžaluje, da se je spozabila.«

»Jok sam na sebi bo malo pomagal, tu se treba premagati in pomisliti, kdo sem jaz, duhoven, in kaj je ona — dekla. Jaz se držim točno reda, to ste lahko spoznali, pridejo lahko trenutki, kakor danes, ko ni mogoče biti ob uri doma, ker stanovska dolžnost kliče in ukazuje drugače. Meni očita, da sem preveč pil, ko sem le opoldne pil en sam kozarec vina, saj sem tudi v šoli 4 ure govoril in opoldne niti pokusil nisem, in to si upa trditi vpričo družine!«

»Vsak človek ima dobre in slabe lastnosti. Ona gospodinji, da bi boljše ne dobil. Vse vidi, vse preudari, ukazuje družini in sama dela neprenehoma; seveda je tudi nagla, kar vzkipi, kakor vrela kaša. — No, pa za danes pozabite! Einmal ist keinmal.«

»Ne, g. župnik! Einmal ist einmal. Ko bi se danes vdal, bi jutri tudi rekli einmal ist keinmal. Le zares začnimo. Jaz bom za vami postavil večerjo na hodnik in recite, naj pride ponjo. Za naprej pa povejte: kadar me bo pred jedjo tako napadla, kakor danes, bom takoj

V veljavi bo ostal indult sv. stolice, da smejo vzeti stipendij za sv. mašo na odpravljene praznike in župni upravitelji ter duhovniki, kadar binirajo, pod pogojem, da oddajo stipendij škofu pro indigentiis diocesis, pri nas za Zavod sv. Stanislava. Ker te vsote Zavod sv. Stanislava ne more pogrešati, se to ne izpremeni.

4. Četrty sklep pa se glasi takole: »Blagovolite odrediti, da vplačajo vse župnijske cerkve in podružnice toliko v sklad DPD, da pride na vsako župnijo 5000 Din, vplačljivih vsaj v petih letih obrok. Na posamezne cerkve in duhovnije naj vsoto razdeli ordinarijat. Po preteku 5 let naj cerkve plačujejo letnino tolikokrat po 120 Din, kolikor imajo duhovnikov.«

Predlog in sklep jaz takole razumem: župna cerkev in podružnice vsake župnije naj duhovnikom za pomoč toliko prispevajo, da pride na župno cerkev in njene podružnice skupno 5000 Ker so pa nekatere župne cerkve s podružnicami tako siromašne, da te vsote ne bi zmogle, naj bi cerkve drugih župnij primerno več prispevale, kar naj določi ordinarijat.

Da to nalogo ordinarijat izpelje, prosim, naj vsak župnik preudari, koliko bi mogle cerkve prispevati. V poštevek pridejo tudi kaki darovi, ali v ta namen priporočena in izvršena cerkvena darovanja. Tudi drugače se morejo zbirke vršiti, n. pr. po veljavnih možeh. Vse to naj vsak župnik preudari. Na prvi dekanijški konferenci naj se zadeva obravnava in določi prispevek cerkva posameznih župnij. Določijo naj se cerkve, ki bi v določenem času mogle darovati nad Din 5000.— in koliko. Sklep sporoči dekan po ordinarijatu predsedniku Duhovskega podpornega društva.

Gospodje, za Vas, za vse nas gre! Kdo se bo ustrašil truda, ki je potreben, da se sklep izpelje? Med seboj se vzpodbujajte!

5. Občni zbor Duhovskega podpornega društva je tudi predložil sklep, »naj se od vsakega posreba pobere 5 Din in od vsake poroke 10 Din« v iste namene. Po soglasnem mnenju konzistorialnih svetovalcev tega sklepa ne morem usvojiti.

II.

Za pomoč aktivnim duhovnikom.

Za podporo aktivnih bednih duhovnikov je občni zbor Duhovskega podpornega društva sklenil in me naprosil: »postavite odbor duhovnikov, ki naj poižve, kako se v drugih škofijah

nabirajo prispevki za duhovnike, poišče najprimernejši način za nabiranje v naši škofiji in se stavi okrožnico, v kateri naj se vernikom dokaže dolžnost skrbeti za duhovnike. Ta okrožnica naj bi se izdala v obliki pastirskega lista in prebrala vernikom v vseh kuratnih cerkvah. Razglasilo naj bi se tudi po časopisih.«

Zadevo pomoči aktivnim gospodom je prevzel stolni kapitelj, ki jo bo gotovo čimprej in uspešno izpeljal. Ko bo način pomoči definitivno določen, bom ustanovil v kan. 1520 zahtevani Consilium administrationis bonorum ecclesiarum, ki bo vse potrebno ukrenil, da se to premoženje pravilno nalagalo in z njim dobro gospodarilo, kakor sem tudi pri tretji sinodi obljubil (Potek in sklepi III. sinode str. 104, 3 a).

Da se pomoč aktivnim duhovnikom čimprej uredi, naročam, naj vsak župnik poslje ordinariatu točno napoved resničnih krajevnih dohodkov, ki jih dobiva on in ki jih dobivajo kapleni.

Da se to doseže, naj točno po vesti sporoči:

a) popis župnije glede števila duš in gnetno stanje župljanov;

b) iznos obvezne hire in približno tudi prostovoljne;

c) resnične štolne pristojbine v povprečni vsoti petih let;

d) koliko donašajo nadarbinska in koliko cerkvena zemljišča;

e) ali je še kaj drugih dolžnosti ali prostovoljnih prispevkov in

f) morebitne želje in nasvete.

Točen in vester odgovor naj vsak župnik poslje ordinarijatu do zadnjega februarja. Vsak duhovnik naj smatra to za strogo dolžnost

Določbe so storjene in predlogi stavljeni. Bog daj svoj blagoslov! Adiutorium nostrum in nomine Domini!

Škofijski ordinarijat v Ljubljani,

dne 15. januarja 1927.

† Anton Bonaventura m. p.,
škof.

Nove tiskovine za izpraševanje ženinov in nevest pred poroko

so ravnokar izšle. Prirejene so po novem cerkvenem in civilnem pravu. Opozarjamo nanje č. gg. sobrate, ki jim bodo dobrodošle. Prodajajo se v Katoški knjižarni po 40 st.

Stanko Stanič:

Nekoliko statistike iz goriške nadškofije.

Ker se naše vrste usodno krčijo, ne bo škodoval pregled naših duhovnij, koliko so prispevale duhovnikov, ki služijo v naši nadškofiji. Najprej bomo šli od duhovnije do duhovnije in pogledali, koliko duhovnikov potrebuje in koliko jih je vzgojila. Nato bomo obiskali vsako dekanijo, zračunali koliko duhovnikov potrebuje, koliko jih je dala. Da bo pregled točnejši, bomo pogledali število duš v dekaniji, in izračunali, koliko prebivalcev je dalo enega duhovnika.

Za enkrat opustimo mesto Gorico in priklopljene župnije. O teh enkrat prihodnjič!

Duhovnija	Potrebuje duhov.	Službuje duhov.	Dala duhov.	— +
Biljana	2	1	1	—1
Fojana	1	—	—	—1
Šmartno	1	2	—	—1
Gradno	1	1	1	—1
Vedrijan	1	1	—	—1
Kojsko	2	—	3	+1
Vipolže	1	1	—	—1
Kozana	1	1	—	—1
Kozbana	1	1	—	—1
Medana	1	1	1	—1
Šlovrenc	1	1	2	+1
Skupaj	13	9	8	—5
Bovec	2	2	1	—1
Čezsoča	1	—	1	+1
Log	1	1	—	—1
Soča	1	1	—	—1
Srpenica	2	1	1	—1
Trenta	1	—	—	—1
Skupaj	4	5	3	—2
Cerkno	3	2	5	+2
Bukovo	1	1	1	1
Police	1	—	—	—1
Jagersče	1	—	—	—1
Novaki	1	1	—	—1
Orehok	1	—	—	—1
Otalež	1	1	1	1
Ravne	1	1	—	—1
Sebelje	1	1	5	+1
Skupaj	11	7	9	—2

Duhovnija	Potrebuje duhov.	Službuje duhov.	Dala duhov.	— +
Devin	4	1	—	—3
Brestovica	1	1	—	—
Doberdob	1	1	—	—
Jamlje	1	—	—	—
Kostanjevica	1	—	—	—
Mavhinje	1	—	—	—
Nabrežina	1	1	—	—
Opatjeselo	2	1	—	—
Šempolaj	1	1	—	—
Zgonik	1	1	1	—
Skupaj	14	7	1	—13
Črniče	2	1	3	+1
Ajdovščina	1	1	3	+2
Batuje	1	1	2	+1
Kamnje	2	1	—	—2
Sv. Križ	2	1	4	+2
Lokavec	1	1	1	1
Osek	1	1	—	—1
Otlica	1	1	2	+1
Šempas	2	2	1	—1
Štomaz	1	1	—	—1
Velike Žablje	1	1	—	—1
Skupaj	15	12	16	+1
Kanal	3	1	4	+1
Avče	2	1	2	2
Banjšice	1	1	1	1
Gorenjopolje	1	1	—	—1
Kal	1	1	—	—1
Levpa	1	1	—	—1
Lokovec	1	1	—	—1
Marijino Celje	1	1	1	1
Plave	1	—	—	—1
Ročinj	2	1	1	—1
Srednje	1	—	—	—1
Zapotok	1	1	—	—1
Deskle	1	1	2	+1
Skupaj	17	11	11	—6
Kobarid	2	—	2	2
Staroselo	1	1	—	—1
Borjana	1	1	—	—1
Breginj	1	1	1	1
Drežnica	1	1	1	1
Kred	1	1	1	1
Libušnje	2	1	1	—1
Livek	1	1	2	+1
Logje	1	—	—	—1
Sedlo	1	1	—	—1
Trnovo	1	4	—	—1
Skupaj	13	9	8	—5

Duhovnija	Potrebuje duhov.	Službuje duhov.	Dala duhov.	— +
Komen	3	2	3	3
Branica	1	1	—	-1
Gaberje	1	1	—	-1
Gabrovica	1	1	—	-1
Gorjansko	1	1	1	1
Kobjeglava	1	1	—	-1
Lipa	1	—	—	—
Pliskovica	1	1	—	-1
Rihenberg	2	1	5	+3
Škrbina	1	1	1	1
Šmarje	2	1	1	-1
Štanjel	2	1	3	+1
Štjak	2	1	—	-2
Temnica	1	1	2	+1
Veliki Dol	1	1	—	-1
Vojšćica	1	1	2	+1
Skupaj	22	12	18	-4
Šempeter	2	1	1	-1
Bilje	2	1	—	-2
Dornberg	2	2	2	2
Gaberje	1	1	1	1
Gradišče	1	1	—	-1
Miren	2	1	2	2
Prvačina	2	1	2	2
Renče	2	1	—	-1
Sovodnje	1	1	1	1
Vogersko	1	1	—	-1
Vrtobja	1	1	—	-1
Skupaj	17	12	9	-8
Solkan	2	2	1	-1
Ravnica	1	—	1	1
Bate	1	1	—	-1
Čepovan	2	1	—	-1
Grgar	1	1	—	-1
Kromberg	1	1	—	-1
Lokve	—	—	—	—
Pevma	1	1	2	+1
Podsobotin	1	—	—	-1
Trnovo	1	1	—	-1
Skupaj	12	8	4	8
Tolmin	4	3	2	-2
Grahovo	1	1	1	1
Idrija	1	1	—	-1
Kamno	1	—	2	+1
Sv. Lucija	2	1	2	2
Nemški Rut	1	1	—	-1
Obloke	1	—	—	-1
Pečine	1	—	1	1
Podbrdo	2	1	—	-2
Podmelec	2	1	4	+2
Ponikve	1	1	—	-1
Roče	1	—	—	-1
Stržišče	1	1	—	-1
Trebuša Dol	1	1	—	-1
Trebuša gor	1	1	—	-1
Štviškagora	2	1	1	-1
Volče	2	1	—	-2
Skupaj	25	15	13	-12

Če sedaj primerjamo število duhovnikov, ki dejansko v dekaniji službujejo z onimi, katere je dejansko vsaka dekanija dala, dobimo sledeči pregled:

V Biljani službuje 9 duhov., pristojnih je 8 (—1);
 v Bovecu službuje 5 duhov., pristojnih je 3 (—2);
 v Cerknem službuje 7 duhov., pristojnih je 9 (+2);
 v Devinu službuje 7 duhov., pristojnih je 1 (—6);
 v Črničah službuje 12 duhov., pristojnih je 16 (+4);
 v Kanalu službuje 11 duhov., pristojnih je 11 (0);
 v Kobaridu službuje 9 duhov., pristojnih je 8 (—1);
 v Komnu službuje 16 duhov., pristojnih je 18 (+2);
 v Šempetru službuje 12 duhov., pristojnih je 9 (—3);
 v Solkanu službuje 8 duhov., pristojnih je 4 (—4);
 v Tolminu službuje 15 duhov., pristojnih je 13 (—2).

Najbolj aktivna dekanija je torej črniška (+4), nato slede skupaj Cerkno in Komen (+2), Kanal (0).

Najbolj pasivna je devinska (—6), nato slede Solkan (—4), Šempeter (—3), Bovec, Tolmin (—2), Kobarid (—1), Biljana (—1).

Če pa primerjamo število prebivalcev dekanije s številom duhovnikov, katere je dekanija dala, dobimo sledeči pregled:

V Biljani je dalo 1125 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Bovecu je dalo 2334 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Cerknem je dalo 889 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Črničah je dalo 937 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Devinu je dalo 8000 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Kanalu je dalo 1272 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Kobaridu je dalo 1112 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Komnu je dalo 887 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Šempetru je dalo 1834 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Solkanu je dalo 3000 prebivalcev 1 duhovnika;
 v Tolminu je dalo 1369 prebivalcev 1 duhovnika.

Na podlagi tega računa dobimo sledečo kvantifikacijo:

1. Komen 887; 2. Cerkno 889; 3. Črniče 937; 4. Kobarid 1112; 5. Biljana 1125; 6. Kanal 1272; 7. Tolmin 1369; 8. Šempeter 1834; 9. Ločnik (slovenski del ima 4600 prebivalcev in 2 dom. duhovnika) 2300; 10. Bovec 2334; 11. Solkan 3000; 12. Devin 8000.

Za danes je zadosti tega žalostnega premissjevanja. Za mesto Gorico naredimo prihodnji poseben račun.

Izdajatelj: Zbor svečnikov sv. Pavla.
 Oblastvom odgovarja: Stanko Stanič.
 Tiska: Katoliška tiskarna v Gorici.

VERBVM DEI

HOMILETIČNA PRILOGA ZA OKTOBER

Jos. Grilanc:

Roženvenska nedelja — Roža Marija.

»Jaz sem kakor roža nad potoki
vodà sad obrodila.« (Eccli. 39.)

Na današnji praznik sv. rožnega venca stopimo v duhu nekoliko na sprehod v stari Rim. V Rimu je bila vrtnica v veliki časti. Roža — kraljica vseh cvetlic. V Rimu so obhajali na jesen poseben praznik — rožni praznik — in so se venčali z vrtnicami. — Dandanes pa se dobe po svetu velikanske vrtnice. V Kaliforniji je neka vrtnica, stara že 36 let, 21 m je visoka, razpeljana je po zidu, na 30 štirj. metrov. Vsako leto dà do 10.000 cvetov. Eno leto je dala več ko 25.000 cvetnih popkov.

Prijatelji! Taka roža je Marija. Ne 25.000, pač pa na milijone zvestih sinov in hčera ima Marija po svetu. Vsi Marijini častilci ste rodovitni cvetni popki na deblu Marijinem. Zato nam govori sv. Cerkev danes: Pri meni je vsa milost življenja in resnice, vse upanje življenja in čednosti; kakor roža ob potoku vodà sem sad obrodila. (Eccli. 19.)

Kako raste vrtnica roža? Rože rabijo

I. oporo.

Marija se je vedno posluževala opore. Marija se je vedno oprijemala Jezusa, svoje najslajše opore. Zadovoljna je postala Mati Božja, ker je vedela, da bode Bog vendar ohranil njeno obljubo sv. devištva. Z Jezusom je bila, ko ga je nosila v svojem deviškem telesu; ž njim je bila, ko ga je imela novorojenega v uboštvu, pestovaje ga v naročju. Z njim je bila v templju, z njim je bila na ženitnini v Kani Galilejski. Vztrajala je pod križem. Mrtvega so ji v naročje položili, kakor pravi stara pesem križevega pota:

Jožef zdaj ga s križa sname
in Mariji izroči.
Ona milo ga objame
ino ž njim umret' želi.

Ko Jezus vstane iz groba, se ž njim veseli.

Kaj se učimo iz tega, dragi častilci Marijini? Da moramo Jezusa iskati — za vsako ceno — čez vse. Drugače bo naše življenje zanič in zgubljeno!

Naše slabo poželenje moramo zatirati iz ljubezni do trpečega Zveščarja. Dandanes se bije velik dvoboj med človekovim razumom in spolnim nagonom. Suženj bo, kdor omaga. Zato je treba iskati opore pri Jezusu! Reči moramo s sv. Pavlom: »Vse imam za zgubo proti visokemu spoznanju Jezusa Kristusa, zavaljo katerega sem vse zgubil in imam za blato, da Kristusa pridobim.« (Fil. 3.)

O srečni apostol! Vse je hotel zgubiti in je zgubil. Šotore je šival, da se je preživljal za Jezusa! O častilci Marijini! Vse morate radi Jezusa zgubiti.

Ob smrti gotovo vse zgubite! A takrat bo prepozno, ako ne boste v milosti božii. Iščite Jezusa v sv. obhajilu!

Poglejmo dalje! Kaj nam na roži najbolj ugaja?

II. Barva.

Vrtnice so raznobarvne.

Poglejmo najprej čisto belo vrtnico! Velika je in čisto bela. Tudi Marija ima belo barvo deviške čistosti.

Častilci Marijini! Marija vas resno opominja, da jo posnemate, da ohranite krstno nedolžnost! Ona oseba, ki se ne poroči, si mora vedno ponavljati besede: »Bela, bela tja do par!«

Najlepši in najbolji je deviški stan, ki pričakuje svojega ženina v nebesih. S sv. obhajilom na tem svetu začne nebeško svatbo in jo potem nadaljuje celo večnost! Kaj pravi Jezus? »V nebesih se ne ženijo in ne možijo, in bodo kakor angeli v nebesih.« (Mat. 22, 30.)

O kako lepa tolažba! Ve poštene deklice! Bodite bele, bodite bele, kakor vrtnice dehteče!

Ker pa niso vsi poklicani v deviški stan, boste mnogi vstopili v zakonski stan. Ta stan je na sploh potreben, da se človeški rod ohrani. Ni pa za vsakega potreben. Ona, ki se pripravlja za sv. zakon, si mora vedno ponavljati besede: »Bela, bela pred altar!« Le oni so srečni, ki sveto živé pred zakonom. Po nekih krajih prinese deklica nevesta ob poroki župniku belo ruto, kot bi hotela reči: »Takšna sem, kot so me od sv. krsta prinesli!« Za nekatere je tudi res tako. Kjer so ljudje pa na belo rožo Marijo pozabili, je poročni venec le v posmeh ljudem. Zgodilo se je nekje na Tirolskem, da so tovarišice čakale nevesto na cerkvenih vratih in ji venec strgale raz glavo. Torej bela, bela pred altar!

Druga lepa vrtnica je rdeča. Rdeča barva pomeni trpljenje. Marija uči vas, zakonske, da vas čaka trpljenje! A obljubuje vam svojo pomoč!

Težaven stan si si izbrala,
Marija Te bo varovala.
Spremenil venec se poročni
Ti v trnja polno krono bo!

Tako pozdravljajo Marijine družbenice novoporočeno tovarišico! Zakonski stan — težaven stan!

Dr. Ivan Krek piše nekje, da je slovenska žena trpinka, da mora porabiti več časa za živino, prešiče itd. nego za vzgojo otrok. Pa Marija Vam bo pomagala, Marijine častivke! A one, ki se hočejo poročiti morajo biti pridne, svete. Mlačna deklica misli le na lišp, na obleko, na plese. Mlačna ostane tudi v zakonu. Pridejo težke, grenke ure in marsikatera omaga. Rdeča, trpeča roža Marija naj nas uči trpeti, v trpljenju se veseliti in večno blaženost služiti.

Da vrtnica ohrani in brani svoje cvetje, ima svoje

III. trnje.

Trnje pomeni sramežljivost. Angela se je Marija zbala, ko je k njej prišel. O mladina, bodi sramežljiva in božji blagoslov ne izostane! O mladenič, pride prilika, da pojdeš osamljen po svetu. Bodi sramežljiv! Če tudi te ne doseza oko tvoje telesne matere, s tabo je povsod oko tvoje nebeške Matere. Grešnik ni junak. Junak in pravi vitez je le pravičnik. Veš, kaj pravi sv. Duh? »Kdo je ta, da ga hvalimo? Onega, ki bi lahko prestopil, pa ni prestopil; ki bi lahko hudo storil, pa ni storil.« (Ecli. 31, 10.)

Kakšno trpljenje, kaki grehi, kakšne kazni pridejo na svet radi pomanjkanja sramežljivosti! Množica zapuščenih otrok neznanih staršev bi zavpila: Naši očetje so grešili in ni jih več, mi pa njih pregrehe nosimo!« (Oratio Jerem. V., 7.)

Zato častite, dragi moji, to vašo Marijo, uživajte njeno presveto srce: sv. R. Telo! Spletajte ji sv. rožni venec vsak večer! In ko bodo enkrat sv. rožni venec omotali okoli vaših bledih rok na mrtvaškem odru, vas bo gotovo Marija klicala k sebi v nebesa, rekoč:

Pojte, pojte romarji,
do svetišča mojega.

In odpeli boste:

Oj veselo je srce,
ker k Mariji bliža se.

Amen.

† Fr. Červ.

XX. nedelja po binkoštih.

1. — Kar smo danes brali iz evangelija, godilo se je v Kani na Galilejskem. Tje je bil prišel — kakih 8 ur daleč — iz Kafarnavma kraljevi uradnik Jezusa prosit pomoči za svojega sina. — Ni iskal navadne zdravniške pomoči — saj je mladenič že umiral. Imel pa je neko vero v Jezusovo vsemogočnost.

2. — Ta vera je bila zmedena, ne popolna. Mož je namreč verjel, da Jezus še more pomagati umirajočemu bolniku; mislil je pa, da ne more pomagati, ako ni pri bolniku. Zato mu je rekel Jezus: »Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verjamete,« — in ni šel v Kafarnaum, četudi je oče silil rekoč: »Gospod, pridi, preden umrje moj sin!« ampak od tam, iz Kana, in le z besedo svoje vsemogočnosti je tisti hip ozdravel umirajočega mladeniča, da je izpopolnil in utrdil zmedeno vero kraljevega uradnika.

3. — Tako se je zgodilo, da je bil ta čudež — ne le telesna dobrota za bolnega mladeniča, ampak tudi duhovna sreča za njegovega očeta in za vso njegovo hišo: nam pa nauk, da je sv. vera

I. dar božji, za katerega moramo biti hvaležni, — in

II. talent, kateri pri nas ne sme biti zakopan.

I.

1. — Kadar gre nevera že tako v klasje, da ljudem preseda, začnejo to zvrčati na duhovnike. Iznašli so zato pregovor: »Po farjih vera gor', po farjih vera dol'.« — Pa to je zmota. »Vera je dar božji, nadnaravna luč, od Boga človeku vlija čednost, da za resnico ima vse, kar je Bog razodel in kar sv. katoliška cerkev verovati zapoveduje. — Luč je sv. vera, katero da Bog človeku na pot zveličanja; — duhovniki je ne morejo ne dati, ne vzeti ljudem, ako nočejo ljudje sami. Sam sv. Janez Krst. ni bil luč; poslan je bil od Boga, le, da bi pričeval od luči. Luč, prava luč, katera razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet, je bil Jezus Kristus; »pot, resnica in življenje.«

2. — Luč sv. vere prejme človek od Boga v dar; duhovniki mu to luč prižigajo in popravljajo — eni boljše, drugi slabše — kadar izpolnjujejo zapoved: »Pojdite in učite vse narode; — učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal.«

Še boljši je — seveda — če kdo komu luč prižge, potem mu pa še sveti po poti ... Dobro bi bilo tudi, če bi vsak duhovnik bil svetnik. Bo pa že tako, kakor je bil Jezus povedal širokoustnim Nazarejčanom: »V resnici vam povem, da je bilo mnogo vdov v dnevih Elija v Izraelu, ... pa k nobeni izmed njih ni bil poslan Elija, ampak le v Sarepto na Sirskem k ovdoveli ženi. Tudi gobovih je bilo mnogo za časa preroka Elija v Izraelu, pa nihče teh ni bil očiščen, marveč le Naman Sirec.« (Luk. 4)...

In če bi tudi vsaka duhovnija imela za dušnega pastirja svetnika, prižgal bi ljudem lahko luč svete vere z učenjem, svetil bi jim z lepim vzgledom — ali bi jih mogel pa tudi za lase vleči za seboj po poti zveličanja?

3. — Luč svete vere je dar, za katerega Boga ne bomo nikdar dovolj zahvalili. Saj bo dal nazadnje vsak le sv. Pavlu prav, kateri je rekel:

»Jaz menim, da je vse le zguba, kar ni visoko znanje Jez. Kr. Gospoda mojega.« (Fil. 38).

To »visoko znanje« je Bog naklonil našim krajem, našemu ljudstvu — po besedah preroka Izaija: »Ljudstvo, katero je v temi hodilo, je veliko svetlobo ugledalo; prebivalcem v deželi smrtne sence je luč zasijala.« (Iz. 9, 2) ...

Zraven Boga hvalimo za to milost sv. Mohora in Fortunata, sv. Cirila in Metoda, duhovnih dobrotnikov veliko število, katerih imena je svet pozabil in — svoje učnike in spovednike.

II.

1. — Med Judi so bili v Jezusovih časih nekateri, ki so mislili, da od Boga ne bodo zavrženi že zato, ker so vanj verovali. — Sv. ap. Jakob pa jim je zapisal besede: »Ti veruješ, da je en Bog. Prav delaš. Tudi hudiči verujejo in trepetajo.« (Jac. 2. 19)

2. — Hudobnim duhovom vera nič več pomagati ne more. Pa tudi kat. kristjanom nič ne pomaga, ako je njih vera zakopan talent, ki nič ne prinese. Sv. ap. Jakob vpraša: »Bratje, kaj vam bo pomagalo, če kdo pravi, da ima vero, del (po veri) pa nima. Ali ga bo morebiti vera mogla zveličati? Kakor je telo brez duše mrtvo, takó je tudi vera brez del mrtva.« (2. 14. 19)

* In res so nekateri, ki pravijo, da verujejo v Jezusa Kristusa; — torej že verujejo tudi njegovi besedi: »Kakor mladika ne more roditi sadu, ako ne ostane na trti, tako tudi vi ne, ako ne ostanete v meni ... Zakaj brez mene ne morete ničesar storiti.« (Jan. 15)

Verujejo to; in vendar prežive morebiti leto in dan brez Jezusa. t. j. v smrtnem grehu, četudi vedo, da so ves ta čas vsa njih dobra dela — mrtva.

»Brez mene ne morete ničesar storiti.«

S svetimi zakramenti bi si mogli pomagati. Verujejo, da bi se po njih zopet združili z Jezusom, pa jih vendar ne prajmejo ...

Mrtva je njih vera; ... v taki veri se že ne bodo zveličali!

3. — Pa tudi kazati je treba sveto vero. — Svojim učencem je bil Jezus napovedal: »Ko pride Tolažnik Duh resnice — bo on pričeval o meni: in tudi vi boste pričevali, ker ste od začetka pri meni.« (Jan. 15) Postavil je tudi zakrament sv. birme, ki podeljuje to posebno milost, da moremo sveto vero očitno spoznavati in z besedo spričevati.

a) Nikdar se ne sme nobeden delati, kakor da bi bil nevernik, Jud, ali pa kakor da bi bil krivoverec, luteran, staroverec ali kaj takega. Nikdar se ne sme delati, kakor da bi ne verjel katerega člana svete vere ali kakor da bi iz nepokorščine lomil ali pa ne izpolnjeval kake zapovedi, božje ali cerkvene. Kdor se bo mene sramoval in mojih besed, tega se bo Sin človekov sramoval, kadar bo prišel v svoji časti svojega Očeta in svojih angelov.« (Luk. 9, 26).

b) Kadar koga vpraša višja oblast po njegovi veri, — kadar je treba zavoljo časti božje ali zavoljo zveličanja bližnjega, mora se sveta vera tudi očitno izpovedati, naj bi imeli zavoljo tega še tako veliko škodo. Naj bi šlo tudi za življenje, vere zatajiti bi ne smeli. »Kdor bo mene zatajil, tega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.« (Mat 10, 32)

* Brezpotrebno vsiljevanje je pa predrznost, ki je speljala nekdaš sv. Petra na Kajfovem dvorišču; sv. Janez je pa pod križem obstal, ker je bil tam po svojem poklicu priča Jezusove smrti in da je prevzel njegovo mater.

* * *

1. — V naših časih ne manjka ljudi, ki se prištevajo vernim kat. kristjanom; pa je njih vera plitva, kakor je bila vera sv. Petra, ko je hodil z Jezusom po Galilejskem morju. Komaj da je potegnil veter, že se je začel potapljati, ker je bila omahnila njegova vera v Jezusovo vsemogočno varstvo. — Tako velja in drži tudi vera nekaterih kristjanov le, dokler ne potegne veter skušnjav, kar so verski pomisleki, dvomi, potem zapeljevanje nevernega ali krivovernega govorjenja in berila.

2. — Zato nam bodi v vzgled drug evang. oče, kateri je prosil Jezusa za svojega obsedenega sina: »Usmili se, in pomagaj nam, če kaj moreš.« Jezus mu je rekel: »Če moreš verovati — vse je mogoče za vernega človeka.« In mladeničev oče je v solzah rekel:

»Verujem, Gospod! Pomagaj moji neveri!« (Mark. 9)

3. — »Pomagaj moji neveri;« to prosimo tudi mi pri molitvi sv. rož. venca, ko pravimo: »Jezus, ti nam poživi vero.« — saj se podlaga zveličanju izpodmika če vera omahuje. Zapravljena milost sv. vere pa je nesreča tako velika, da je Jezus nekdaš jokal nad Jeruzalemom, kateri je bil toliko zagrešil, da verovati več ni mogel: te nesreče varuj Bog nas in vse ljudstvo!

Amen.

† Fr. Červ.

Posvečevanje cerkva.

1. — Ljudje kaj naglo in večkrat krivično sodijo. Prav nič ne vemo slabega od Caheja, in vendar je bil ljudem »grešen človek«, — samo zato, ker je imel v Jerihi v zakupu pobiranje obsovanega rimskega davka. Da bi bil res delal ljudem pri tem posebne krivice, ne kažejo njegove besede: »Ako sem koga ogoljufal četverno povrnem.«

2. — Vrh tega je Cahej tudi vzgled srčnega spoznavalca svete vere. Do Jezusa hoče in nič se ne zmeni, kaj ljudje porečejo njegovemu res malo čudnemu vedenju. — Srca je tako dobrega, da odloči polovico svojega velikega premoženja ubožcem iz hvalečnosti za čast, katero je napravil Jezus njegovi hiši s svojim prihodom in za milost, katero je prinesel pod njegovo streho.

3. — Pa tudi Cahejeva miroljubnost se nam priporoča. Besede: »H greš nemu človeku je šel v hišo!« so tako strupene in so bile za takega moza, kakor je bil Cahej, tako razžaljive, da se je Jezus očitno potegnil... Cahej pa se ni razhudil, ni odtegnil ubožcem namenjene velike miloščine, ni se mislil znasati nad dražljivci, kakor bi se bil lahko pri pobiranju davka. Pokazal je, da je vreden Jezusovega blagoslova in njegove milosti.

I. Pa še marsikatera druga hiša bi bila bolj srečna, in

II. Jezus bi se v nji rajši pomudil s svojo zveličavno milostjo, če bi bili ljudje bolj krotki, bolj miroljubni — po Cahejevem vzgledu!

I.

1. — Svojim učencem je bil Jezus tako le naročil: »V katerokoli hišo, mesto ali trg pridete, poprašujte, kdo je ondi vreden... Ko pa pridete v hišo, pozdravite jo, rekoč: »Mir tej hiši! In če bo vredna tista hiša, pride vaš mir nad njo; če pa ne bo vredna, se povrne vaš mir k vam.« (Mat. X.)

2. — V nekaterih hišah pa mir božji res nima obstanka: gre pa tudi vse pod zlo. Tožba ni redka: »Mislimo, da prav živimo. Delamo tudi. Potrate nima nobene in vendar si ne moremo nič opomoči. Kaj le more biti?«

Pravi vzrok je znan le Bogu samemu. Lahko je kazen, že tam v tretjem, četrtem rodu; — lahko je poskušnja, kakor je bila v hiši pravičnega Joba: — lahko pa je tudi uslišana prošnja: s sosedi so nekatere hiše v vednih prepirih, v tožbah za vsako malenkost, domači so med seboj vedno v kregu in jezi, nesrečo eden drugemu vošči in napoveduje. Pa ni prav tako: »Molite eden za drugega,« uči sv. apost. Jakob. (5, 16)

3. — Nasprotovanja se seveda ne morete ogniti; poskušajte bolj po Cahejevo! Med ljudmi se je bilo naredilo hudobno šepetanje: »H grešnemu človeku je šel v hišo.« Cahej se dela, kakor da bi nič ne bil slišal. — V tistih besedah je bilo zlobno namigovanje, da je Cahej krivičen mož; on ostane miren, — pomisli in reče: »Ako sem koga ogoljufal, povrnem — četverno.

Prepričan sem, da bi ljudje služili sebi in svoji hiši blagoslov božji, če bi hoteli delati po Cahejevem vzgledu, mesto da je brž le jeza, tožba — in kletev.

II.

1. — »Če torej prineseš svoj dar k oltarju,« — uči Jezus: »in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe: pusti ondi svoj dar pred oltarjem in pojdi poprei spraviti se s svojim bratom in tedaj pridi in daruj svoj dar.« (Mat. 5) Zamernost naredi sovraštvo. Kjer pa je to, zveličanje ne more blizu.

2. — Ob zamero in nevroteno jezo se molitev izpodtakne. Takoj pri prvem očenašu se mora nehati, ko se pride do prošnje: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.«

Kam hoče maščevalen človek k svetim zakramentom? Če misli povabiti Jezusa pod svojo streho v svetem obhajilu, kam naj dene Jezusove besede pri zadnji večerji: »Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj; — kakor sem jaz vas ljubil, da se tako ljubite tudi vi med seboj. Na tem spoznajo vsi, da ste moji učenci, če se imate radi med seboj.«

3. — In kadar misli — tak človek — umirati v miru, ali mu ne pride na misel trdosrčni služabnik v evangeliju, ki ni mogel odpustiti svojemu vrstniku malega dolga, in ga je zato rabljem izročil njegov gospod. Kam naj dene zdaj Jezusove besede: »Tako bo tudi moj nebeški Oče storil vam, ako ne boste vsak svojemu bratu iz srca odpustili.« (Mat. 18)

* * *

1. — »Delajte si prijateljev s krivičnim mamonom,« — učil je Jezus, »da vas sprejmejo, ko obnemorete, v večna prebivališča.« (Luk. 16, 9)

Lahko, da tako velikih miloščin ne zmorete, kakor Cahej; in če kdo ima na vesti kako krivico, če je dolžan popraviti kako škodo, ni dolžan tega storiti četverno; miren in krotak kakor Cahej pa zamore biti vsak, in to za visoko plačilo.

2. — »Blagor krotkim,« napoveduje Jezus. »zakaj zemljo bodo posedli.« »Blagor mirnim, zakaj otroci božji bodo imenovani...« obeh blagrov je deležen Cahej. Sreča se je držala njega in njegove hiše.

a) Bil je višji cestinar in bogat.

b) Milost Kristusova ga tudi ni zapustila in pravijo, da so ga bili po Kristusovem vnebohodu postavili apostoli za prvega škofa v Cezareji Palestinski.

3. — Takih posebnih obljub za ta svet mi nimamo za nobeno čednost; tudi za Cahejevo krotkost in mirnost se ne obeta nobenemu, da bo posedel toliko zemlje, da bi bil bogat kakor Cahej — pa tudi ni treba. Dva metra na dolgot in en meter na širokost bodo zemlje še odmerili vsakemu tam, kjer največji nepokojnež in najhujši tožbavec krotak počiva zraven svojih prijateljev in neprijateljev.

Krotak že — ali pa tudi v miru? Le on bo po smrti otrok božji imenovan, kdor živ pusti Zveličarja v svojo hišo in ga do konca pri sebi ohrani. Že danes bi rad Sin človekov tudi k nam prišel in pri nas ostal, ker še išče in rešuje, kar je bilo izgubljenega. Amen.

Ivan Kovačič:

Praznik Kristusa - Kralja.*)

»Jezusa Kristusa, Kralja kraljev: Pridite, molimo!«
(Duh. jutranjica na praznik Kristusa-kralja.)

Predragi v Gospodu! Danes obhajamo prvokrat novi praznik — Kristusa Kralja. — So kralji, ki nosijo le ime kralja, brez oblasti, brez sposobnosti, brez moči. Pravi kralj je le tisti, ki v resnici vlada, zapoveduje. Tak kralj je Kristus. Kralj je kot Bog, ki je neomejen gospodar nad vsem vesoljstvom... A kralj je tudi kot človek. Kristus se je sam imenoval kralja. Ko ga je o tem vprašal Pilat, mu je odgovoril jasno in kratko: »Dá, kralj sem.« (Mat. 27, 11.)

Na hribu Hohenstaufen na Württembergem je bil v srednjem veku grad, v katerem so bili doma nemški cesarji iz rodu Staufov. Tam je bival tudi močeni Friderik Rdečebradec. Še dandanes se pozna v cerkvi, stoječi ob hribu, nad nekimi vrati starodaven napis, ki konča z latinskimi besedami: »Amor bonorum, terror malorum,« t. j. cesar je bil ljubezen dobrim, strah hudobnim. Gotovo je znamenje pravega vladarja po božji milosti to, da ga dobri ljubijo, hudobni pa pred njim trepetajo.

Tudi Jezus je tak vladar, je kralj vseskozi ljubezniv do dobrih, a prav tako strašen proti hudobnim. Poskusimo se danes o tem prepričati.

Jezus, Kralj kraljev in Gospod gospodovalcev, pa pomagaj nam!

* * *

1. — V mestecu Limpas, nedaleč od severnega morskega obrežja Španije, v pokrajini Santander, imajo na glavnem altarju župne cerkve križ s Kristusovim kipom v naravni velikosti. To razpelo je že nad 200 let staro in se lahko imenuje zaradi pretresljivega vtisa, ki ga naredi na gledalca Kristusov obraz, veliko umetno delo. Toda ne toliko radi umetniške vrednosti je ta Kristusova podoba zaslovela širom sveta, temveč radi pomenljivih pojavov, ki se od 30. marca 1919

*) Po navodilu prevzv. ordinarija priobčujemo ta sestavek kot snov za duhovno branje, ne za cerkveni govor. Zakaj o dogodkih v Limpasu sv. stolica ni še nič odločila.

na njej opažajo. Večkrat se zdi, kakor da bi Kristusovo truplo na križu oživel in zopet umrlo. Sedaj obrača Zveličar bolestipolne oči, sedaj zopet s trnjem kronano glavo, na vse strani. Truplo orosi večkrat mrtvaški pot, živordeča kri priteče iz njegovih ran, zlasti izpod trnjeve krone, in kaplja doli, kri prihaja tudi iz rane na prsih. Tisoči ljudi so to že opazovali: moški in ženske, častniki, zdravniki, profesorji, učenjaki in tudi popolni brezverci. Natančna preiskavanja so dognala, da je tu vsaka sleparija ali prevara domišljije popolnoma izključena. Skoro da se to ne da drugače razložiti, kakor s tem, da posega sam Bog vmes. Vendar ni nikdo dolžan verovati v prikazni, čudeže in razodetja, ki so nova in niso navedena že v sv. pismu ali v apostolskem izročilu, ni dolžan verovati tudi potem ne, ko jih je Cerkev proglasila za verjetna. Le kdor za gotovo spozna, da se je v tem ali onem slučaju Bog pojavil, mora v to verovati. Skoro gotovo pa se ne bomo motili, ako izrazimo mnenje, da se prikazni v Lempiasu poslužuje božja Previdnost, da bi vzdramila in pretresla današnji neverni in v pregrehe pogreznjeni svet.

O da bi le zaslepljeni svet te božje pojave res tudi prav vpošteval! V Kernach - Villingenu na Badenskem je izšla o tem posebna knjiga, ki je doživela že 7. izdajo. Tudi Cerkev se je že začela za to zadevo v polni meri zanimati in je pričela te dogodke natančno preiskavati. Sicer ni še izrekla svojega končnega veljavnega mnenja, ker je v takih rečeh skrajno previdna in se noče prenaglati. Saj je tudi prikazni v Lurdu potrdila še le po štirih letih. Doslej so pa že mnogi škofje, ki so se bavili s temi dogodki, razločno izjavili, da verujejo, in papež Benedikt XV. je podelil popolni odpustek tistim, ki obiščejo cerkev in milostno podobo v Lempiasu.

Vpoštevanja vreden dokaz, da so prikazni v Lempiasu božjega izvora, so takojšnja ozdravljenja od neozdravljivih bolezni, ki so se tam zgodila.

2. — Čemu vam pa danes pripovedujem o tem in v kakšni zvezi je to z današnjim praznikom? Glejte, po podobi v Lempiasu se Jezus predstavlja svetu kot križani Kralj, ki vlada s tem, da vleče ljudi k sebi. Iz vseh krajev svetá prihajajo romarji in radovedneži, da bi videli čudovito podobo, vsak dan jih je po več tisoč. Križani Kralj je, ki ganjuje in obvladuje srca tistih, katerim podeli milost, da vidijo čudovite pojave.

Zlasti ima njegov pogled nepremagljivo, vseobvladajočo moč. Dogaja se, da mnogi vidijo, ko giblje z glavo, odpira usta, krvavi in se drugače izpreminja; a ostanejo pri vsem tem mirni in jih nič ne gane; ko pa obrne Kristus nanje svoj pogled, jih pretrese do dna duše.

Dobrim in skesanim je ta pogled ljubezniv in silno ginljiv. Nekdo, ki je sam ta pogled opazoval, ga popisuje takole: »Žarki milosti in usmiljenja, sočutja in vzpodbude sijejo iz njegovih oči in razlijajo naokrog neko čarobnost, kateri se ni mogoče ustavljati. Videl sem, kako se je njegov pogled čez nas širil, dokler nas ni popolnoma objel, kakor če bi solnce vso obilnost svoje svetlobe čez nas razlilo... Nisem mogel iti proč, vse moje bitje se je zatopilo s silno žejo, z nepremagljivim hrepenenjem, z nadčloveško s strastnim koprenenjem v to edino ljubezen... ki je večna.«

Za grešnike, katerim podeli Bog milost, da vidijo te čudovite pojave, ima ta Kristus presunljiv in jezen pogled, ki vzbuja strah. Naj nam pojasni to le en vzgled. Neki gospod, ki je bil daleč okrog znan kot brezverec in zasmehovalec vere, je prišel v Lempias z namenom, da bi tu še na poseben način pokazal svojo nevero in zaničevanje do vsega, kar je verskega. Odločil se je na kakoršenkoli način podobo onečastiti; najbrž jo je nameraval opljuvati

in se potem ponašati: »Opljuval sem Kristusa, a on se ni niti ganil!« Ob času, ko je bilo v cerkvi le malo ljudi, stopi hitro proti altarju, a kar naenkrat obstane kot pribit na stopnicah pred obhajilno mizo in takoj nato se zgrudi z glasnim truščem na tla. Hitro so priskočili drugi na pomoč ter spravili nezvestnega iz cerkve ven na prosto. Zdravnik ga je skušal zopet oživiti; a trikrat se je napad zopet ponovil, dasi je bil mož po izjavi zdravnikovi zelo krepke in zdrave narave. Ko se je nazadnje vendarle zavedel, je pripovedoval: »Hotel sem priti celo do altarja, na katerem je podoba. Videl sem glavo nagnjeno. Ko sem prišel do stopnic, se je glava Kristusova dvignila in me pogledala s pogledom, katerega ne morem popisati in kateri me je takoj zadržal.« Mož je povedal tudi, da so ustnice na podobi gibale, in da je videl, kako je Kristus stopil s križa in šel proti njemu. V tistem hipu da je pa izgubil zavest. Moža je to iztrenilo in ni odšel iz Limpiasa, dokler ni opravil skesano izpoved ter vredno in s solzami v očeh prejel sv. obhajilo. Priznal je, da ni čutil nikdar v svojem življenju takega dušnega miru, kakor takrat.

Ako dobro premislimo čudežne dogodke v Limpiasu, lahko posnamemo iz njih, kako sodi križani Kralj o brezbožnosti našega časa. Poleg drugih koristnih naukov naznanjajo nam dogodki v Limpiasu zlasti tudi to, kakšno mnenje ima križani Kralj o novodobni ženski noši.

3. — Neka gospa plemenitega stanu je prišla v cerkev v Limpiasu. Komaj prestopi cerkveni prag, zgrudi se na tla, zadeta od jeznih pogledov Križanega. Prav tako se ji je zgodilo, ko je prišla v cerkev drugič. Ko je pa prišla notri tretjkrat, zapazila je na cerkvenih vratih razglas, ki ga je dal nabiti župnik:

»Zaradi globokega spoštovanja, ki ga zahteva neskončno Veličanstvo trikrat svetega Boga, se vsaka oseba, ki pride semkaj z globoko izrezano in prozorno obleko, pošlje ven.«

Osupla in prestrašena prebere gospa te kratke besede in zardi od sramu. Sedaj razume sveto jezo onega veličastnega pogleda, zagrne svojo nagoto s plaščem in pade skesana in objokana pred sv. razpelom na kolena: oči Kristusove zro sedaj nanjo odpuščajoče in s sočutjem.

Ob drugi priliki je videla neka ženska čudovite pojave med tem, ko je duhovnik molil naprej sv. križevi pot, in nam sporoča o tem takole: »Ko je govoril duhovnik o strahu pred ljudmi, ki nas dela tako strahopetne... zdelo se mi je Gospodovo obličje strožje; ko je prosil radi nečistih grehov odpuščanja, zdel se mi je Jezusov obraz bolestnejši.« Da, bolesti morajo provzročati presv. Srcu križanega Kralja grehi mesenosti, katere tako zelo pospešuje ravno nesramna moda!

Neki zdravnik, ki je zelo slovel med svojimi stanovskimi tovariši in je priobčil že mnogo znanstvenih razprav v zdravniških listih, piše v pismu od 1. oktobra 1920: »Ko je duhovnik g. Ivan Martin iz Valencije prav navdušeno govoril ter bičal strašne in pogoste pregrehe sedanjega časa, predvsem grozna bogokletstva, skrunenje nedelj in praznikov, sovraštvo, nesramnost ženske noše, izpremenila se je svetla barva častite podobe v temnosivo. Ravno v trenutku, ko je duhovnik izrekel v Španiji znani stavek: »Samo en centimeter večji izrezek pod vratom in samo en centimeter krajša ali ožja obleka imela bi že za posledico, da bi posegla vmes policija« — ravno v tem trenutku je postala Kristusova podoba skoro črna. Oči, ki so bile poprej tako mile in vdane, so se mu zasvetile v mračnem ognju. Njihov pogled je postal strog in srdit, tako da so mnogi pretresljivo in vzdihujé prosili odpuščanja in delali

glasno trdne sklepe, da se poboljšajo. Kakor na dano znamenje padli so na kolena. Temna barva in strogi pogled je trajal nekaj minut, dokler ni polagoma črna barva postala zopet svetla in pogled mil in vdan. Lahko trdim, da je bil to nadnaraven in čudežen pojav in ne le prevara oči...« Temna barva, ki se je razlila čez Kristusovo telo, je pomenila pač Zveličarjevo žalost in nevoljo nad nesramno žensko obleko, četudi bi bila le za 1 cm t. j. le nekoliko pomanjkljiva.

Pisateljica Clementa sporoča o dogodku, katerega ji je pripovedoval župnik v Limpiasu: »Pred kratkim je prišlo v Limpias 18—20 šivilj iz mesta Santader pod vodstvom neke dame. Duhovnika ni bilo z njimi. Bile so zelo razposajene in kazale niso prav nič pobožnosti. Pot v Limpias so smatrale le kot zabaven zlet in upale so, da bodo na kakem čudežu napasle svojo radovednost ter se potem vrstile domov, kjer bodo pripovedovale svojim sovrstnicam, kar so videle. V svoji prešernosti in lahkomišelnosti so vprašale celo, ali bi se dobila kaka lajna, da bi po kosilu na prostoru pred cerkvijo nanjo godle in malo zaplesale. Toda Zveličar je drugače sklenil.

Ker so s svojo razposajenostjo motile sveto tišino kraja pred cerkvijo, so se vsi zgražali in izpodtikali nad njimi. Skušali so jih spraviti k pameti, toda zastonj. Slednjič so morali poklicati župnika na pomoč, in temu se je po dolgem prizadevanju posrečilo spraviti jih v cerkev, kjer je stopil na prižnico. Da bi jih pripravil do tega, da bi umolknile, ter jih navdal s pobožnimi čustvi, začel je pretresljivo pridigati. Komaj je izpregovoril nekoliko stavkov, pretrgali so govor glasni vzdihljaji: 14 lahkoživih deklet se je zgrudilo pred pogledom Svetega Kristusa nezavestnih na tla. »Dobro,« je rekel župnik, »sedaj pridiga namesto mene Sveti umirajoči Kristus!« Ko je hotel iti s prižnice, našel je eno tistih lahkoživk nezavestno na stopnicah, ki vodijo na prižnico. Kaj so morale neki zapaziti na Kristusovem pogledu, da jih je naenkrat popolnoma izpreobrnil? Ko so prišle zopet k zavesti, klicale so presunjene in ganjene, s solzami v očeh in z znamenji najglobokejšega kesanja: »Gospod, nikdar ne bomo več grešile! Do danes Te nismo še poznale!...« Celi dan niso hotele iti iz cerkve; slednjič so jo morale vendar s težkim srcem zapustiti, da so se vrstile domov.«

Predragi! Naj bi nauki križanega Kralja v Limpiasu ne odleteli od vaših src, kakor odletijo toliko in toliko mlačnim kristjanom — naj bi ne šli skozi eno uho notri, skozi drugo ven, ampak naj ostanejo trajno v vaših dušah in rode zveličaven sad v vašem življenju. Pomislite namreč: če je že pogled križanega Kralja tako strašan, kakšen bo še le večno pogubljaajoči pogled svetovnega Sodnika! Amen.

O Jezus, tebi slava, čast,
ki kralje svetne vodiš;
— z Očetom, Duhom svetim
na vekov veke. Amen.

*) Prof. Dr. Freih. von Kleist: »Auffallende Erscheinungen an dem Christusbilde von Limpias, str. 92., pogl. VIII.

Zbornik svečenikov sv. Pavla

Izhaja mesečno s homiletično prilogo „Verbum Dei“

Uredništvo: Stanko Stanič, kurat, Piedimonte del Calvario (Gorizia).

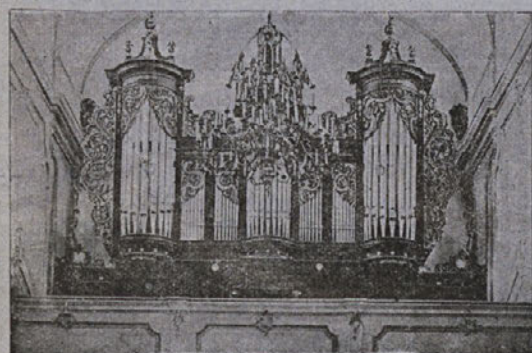
Uprava: Tipografia Cattolica, Gorizia - Riva Piazzutta 18.

Naročnina: Za Italijo je naročnina vključena

v udnini „Zbora svečenikov“, ki znaša 25 lir letno. Udnino pošljite na blagajnika, Mons. Anton Berlot, stolni kanonik, Gorizia, Via Dreossi 17. ali pa na upravo „Zbornika“. Za inozemstvo: stane „Zbornik“ 20 lir — 60 Din. — 8 šilingov. Poštno-ček: račun Trst št. 11/1714, Ljubljana 20.441, Wien 60.107.

Zitzmann & Ježek, Gorica

Tvornica orgelj, harmonijev in klavirjev

Corso Verdi šte. 30

(Stanovanje: Via Ponte Isonzo št. 17)

Izdeluje cerkvene orgle vsake velikosti in vseh sistemov, točno in vešče, iz najboljšega gradiva. Popravlja in uglaša orgle, harmonije in klavirje po nizkih cenah. - Izdeluje harmonije in klavirje vseh velikosti. Za orgle: cena za register na dva manuala z omaro pod 10. registri 3.100 lir, nad 10. registri 2.700 lir. - V zalogi poseben tip klavirjev, moderna konstrukcija, s križanimi strunami, s polnim oklopnim okvirjem. Cena 4.500 lir. Za vse izdelke dolgoletno jamstvo.

Priporoča se čč. duhovščini za obisk in naročila.

S. HNATYSZYN

CVETLIČARNA
GORICA

Piazza della Vittoria N. 6

Sveže cvetlice, poročni šopki in mrtvaški venci.

Naša
zavarovalnica

L' Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

Priporočamo častiti duhovščini

RESTAURANT

„PRI TREH KRONAH“

(Lastnik Anton Malnič)

GORICA, VIA CARDUCCI ŠT. 10

Izvrstna kuhinja,
vipavska, briška
in kraška vina.

Točna in domača postrežba.

I. KACIN v Gorici

Piazza N. Tommaseo 29

Garancija za naprej 15 letna.

Domača tovarna za izdelovanje orgelj, harmonijev in glasovirjev. - Popravlja in prenovljuje tudi stare orglje. Tvrdka ima najbolj trpežni in zanesljivi sistem, to se je izkazalo da je tvrdka v času 3 let postavila 25 orgelj.

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vseh potrebščin k navedenim predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES „BIANCHI„

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev

v Gorici

ulica Morelli šte. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist

za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

JOSIPINA PODGORNIK

RESTAVRACIJA CENTRAL

v GORICI, CORSO VERDI 32

Se priporoča p. t. rojakom. — — —

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Moderna trdka

in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane
cerkvene predmete, kakor: svečnike,
svetilke, kelihe, monštrance, srebrne in
kovanaste itd. ♦♦♦♦♦♦ Popravljajo se že
rabljeni predmeti s pozlačevanjem in
posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. — Gene brez konkurence.